

MM & Solitude Project

În luna iulie a acestui an au avut loc, în avanpremieră, la *Centre National de la danse* din Paris, trei reprezentații cu *Stars High in Amnesia's Sky* – conceput și direcție artistică Mihai Mihalcea (MM & Solitude Project). Coproducție – Centre National de la danse, Paris-Pantin; Theorem (asociație susținută de programul „Cultura 2000” al Uniunii Europene); Hebbel Theatre, Berlin; TanzQuartier, Viena și Mobil(e) - Danse Dans la Regio/Tanz in der Regio, spectacolul a fost realizat în cadrul rezidenței artistice oferite la Paris coregrafului Mihai Mihalcea și echipei de artiști cu care a colaborat: Maria Baroncea, Mircea Ghinea, Eduard Gabia (interpreți) și Andu Dumitrescu (concept și editare video). Coloana sonoră a spectacolului cuprinde fragmente muzicale interpretate de ABBA, Geri Halliwell, Garbage, Gloria Gaynor, Madonna și Luz Casal. Premiera oficială a avut loc în cadrul festivalului *Internationales TanzFest Berlin/Tanz im August*, la Theater am Halleschen Ufer din Berlin, după alte trei săptămâni de rezidență artistică la Hebbel Theater. În luna noiembrie, spectacolul *Stars High in Amnesia's Sky* este invitat la Festivalul *Neuer Tanz* de la Freiburg – Germania, iar în ianuarie–februarie 2004 va fi prezentat în cadrul unui turneu în Franța și Elveția. În perioada turneului, Mihai Mihalcea este invitat să susțină o serie de ateliere la *Atelier du Rhin, Centre Dramatique Regional*, Colmar și la *Centre Chorégraphique National de Franche-Comté* din Belfort. Așa cum îl prezintă Mihai Mihalcea, spectacolul *Stars High in Amnesia's Sky* „face cu ochiul timpului. Zgârie fără rețineri suprafața prezentului, pe care se joacă cu gravitația/gravitatea. Este un spectacol-cameleon, un remix continuu de istorii personale, prinse într-un insectar în care Madonna și Stalin stau, deopotrivă, pe aceeași pagină...”

Pe scenele lumii... toamna asta

Paris

Ne-ar trebui câteva pagini bune pentru a putea menționa premierele toamnei teatrale pariziene; și cum ne e imposibil să alocăm atâta spațiu afișului parizian (cu toate că ar merita, măcar pentru a putea remarca diversitatea de titluri și genuri), ne vom rezuma la ceea ce prezintă nou Comedia Franceză, plus alte câteva titluri ce ne-au stârnit atenția. Așadar:

La **Comedia Franceză**, Sala Richelieu: Texte mai mult sau mai puțin clasice – **Noaptea regilor** a lui Shakespeare (regia: Andrzej Seweryn), **Bolnavul închipuit** al lui Molière (pus în senă de Claude Stratz), **Le Dindon** a lui George Feydeau, sub îndrumarea regizorală a lui Lukas Hemleb (11–30 euro).

Théâtre Marigny-Robert Hossein. După succesul mondial cu filmul *Pianistul*, Roman Polanski montează **Hedda Gabler**, în rolul titular fiind distribuită actrița Emmanuelle Seigner – de altfel, soția sa. (16–46 euro).

Ultimul mare rival al teatrului, *musicalul*, invadează în forță scenele europene cu spectacole importate de pe Broadway sau din cinematografie. La Paris, pe scena de la **Palais de Congrès**, se prezintă versiunea scenică a faimosului film **Les Demoiselles de Rochefort**, spectacolul purtând același titlu. (7,5–69 euro).

Alte premiere. **Shirley et Dino**, la **Théâtre de Paris** (10–39 euro). **L'Ivrogne dans la brousse**, după Amos Tutuola, adaptare și regie Phillipe Adrien, la **Théâtre**

de la **Tempête. Préliminaire**, text semnat de Daniel Cohen și Arié Elmaleh, regia: Daniel Cohen, la **Théâtre des Petits Mathurins**.

Tot de-a lungul toamnei, Parisul găzduiește o nouă ediție a Festivalului **Les Italiens**. Până pe 29 decembrie, **La Comédie** și **Le Studio des Champs-Élysées** vor prezenta mai mult de treizeci de spectacole și mai bine de o sută de reprezentări a unor texte italienești, în limba originală și cu subtitluri în franceză. Scopul principal este de a face cunoscute opere clasice, moderne sau contemporane ale culturii italiene, precum și mari creatori în ale artei spectacolului: Goldoni, Pirandello, Eduardo de Filippo, Fellini, Visconti, Pasolini, Tabuchi, Strehler, precum și mulți, mulți alții.

Londra

Ca și la Paris, și la Londra, Ibsen este prezent pe una dintre cele mai faimoase scene londoneze – **The Haymarket Royal Theatre** – cu piesa **Brand**, al cărui rol titular este interpretat de bine cunoscutul actor Ralph Fiennes (*Pacientul englez, Lista lui Schindler*).

La **The Albery Theatre**, **See you next Tuesday**, comedie de succes semnată de Francis Veber, povestește istoria lui Pierre, un bărbat căruia nu-i lipsește nimic; nu-i lipsesc nici banii, nici dragostea, nici succesul, dar a cărui pasiune este de a invita săptămânal, alături de prietenii săi, persoane cu pasiuni stranii. Invitatul de săptămâna asta îi va schimba viața. Regia: Robin Lefevre. În distribuție: Ardal O'Hanlon și Nigel Havers (10–38£).

The Duchess Theatre prezintă **Betrayal** de Harold Pinter, una dintre piesele de referință ale dramaturgului. Drama provocată de infidelitatea soțului determină o profundă analiză a adulterului. Janie Dee, câștigătoare a Premiului Olivier pentru rolul din *Comic Potential*, Aden Gillett și Hugo Speer (cunoscut din *Full Monty*) interpretează rolurile principale sub diriguirea regizorală a lui Peter Hall.

Dintre *musicalurile* mai vechi și mai noi, vom menționa aici doar câteva, în fapt dintre cele mai faimoase nu numai la Londra: **Fantoma de la Operă (Her Majesty's Theatre, 10–40£)**, **Mizerabilii (Palace Theatre, 8–37,50£)**, **We Will Rock You (Dominion Theatre, 25–40£)**, **Regele Leu (Lyceum Theatre, 17–40£)**. De asemenea, **Victoria Palace Theatre** va prezenta începând cu 6 noiembrie un nou *musical* scris de cunoscutul scenarist de televiziune Ben Elton (în plus, scriitor și dramaturg) pe muzica lui Rod Stewart, intitulat **Tonight's The Night**.

Și cum Shakespeare nu poate lipsi de pe afișul londonez, la **Theatre Comedy** se joacă până pe 8 noiembrie **Visul unei nopți de vară**.

New York

Cum New York-ul reprezintă patria *musicalul*-ului, locul unde au loc mai toate premiarele, vom da mai întâi câteva titluri din ceea ce oferă afișul new-yorkez toamna asta: **Cabaret (Studio 54 Theatre, 45–95 \$)**, **Chicago** (cu Melanie Griffith, la **Ambassador Theatre, 43,75–96,25 \$**), **Nine** (cu Antonio Banderas la **Eugene O'Neill Theatre, 51–101 \$**), **Fantoma de la Operă (Majestic Theatre, 20–80 \$)**. Cu toate că mai toate spectacolele de gen se joacă întâi pe scenele din New York, iar apoi sunt exportate în toată lumea, există și excepții: **Taboo** este un *musical* semnat de Boy George, în care este reînviată atmosfera anilor '80 și care a triumfat stagiunea trecută la Londra (**Plymouth Theatre, 81,25 –101, 25 \$**).

Dalton Trumbo, scenaristul multor filme extrem de faimoase precum *Exodul*, *Spartacus*, *Papillon*, condamnat la închisoare și la interzicerea dreptului de semnătură în perioada macartistă pentru orientarea sa de stînga, este personajul principal al spectacolului intitulat foarte simplu **Trumbo**, al cărui text este scris de chiar fiul

scenaristului, Christopher Trumbo. Montarea poate fi urmărită pe scena de la **Westside Theatre**. În rolul titular, vor apărea succesiv mai mulți actori faimoși ai scenei și ecranului americane: Nathan Lane, F. Murray Abraham, Brian Dennehy, Gore Vidal.

Textul clasic este reprezentat din 28 octombrie pe scenele newyorkeze de ultima montare a lui **Henry IV** de William Shakespeare, importantă premieră datorită numelor sonore de pe afiș: Richard Easton, Kevin Kline, Billy Crudup, Ethan Hawke. La **Vivian Beaumont Theatre**, 60-85\$. De asemenea, pe scena de la **New Victory Theatre** poate fi urmărită o nouă versiune a lui **Hamlet**, montată de o trupă din Minneapolis.

Madrid

Toamna, Madridul este pur și simplu invadat de teatru, muzică și dans, datorită faimosului *Festival de Toamnă*. Ajuns la cea de-a douăzecea ediție, festivalul prezintă, începând cu 20 octombrie, 54 de spectacole (în 174 de reprezentații), interpretate de 50 de companii, dintre care nu mai puțin de 25 invitate din străinătate.

Comedia Franceză aduce la Madrid o nouă versiune a lui **Don Juan** de Molière, Canadianul Robert Lepage, unul dintre numele cele mai sonore ale teatrului nord-american, prezintă **Trilogia dragonilor**, un spectacol ce a făcut înconjurul lumii, rusul Piotr Fomenko revine cu adaptarea unui fragment din **Război și pace**. În paralel cu Festivalul, va avea loc și ediția a patra a Salonului Internațional de carte de teatru, organizat de Asociația autorilor de teatru.

Succesul mondial al *musical*-ului ca gen artistic a ajuns să invadeze, la fel ca peste tot în Europa, și afișul madrilen. Pe lângă deja mult cunoscutul *musical Fantoma de la Operă*, pe 1 octombrie a avut premiera, pe scena de la **Teatro Calderon**, musicalul **Queen: We will Rock You**, un spectacol inspirat și conceput de povestea trupei Queen, desigur.

La **Teatro de la Latina** tocmai a avut loc premiera ultimului text dramatic semnat de Antonio Gala, **Inés Desabrochada**; intenția autorului este de a demitiza și totodată reinventează personaje faimoase, precum Celestina, Don Juan, Doña Inés, în rolurile principale fiind distribuiți trei dintre actorii cei mai faimoși ai scenei madrilene: Concha Velasco, Nati Mistral și Francisco Valladares.

Sub titlul **Ciclu teban**, regizorul Manuel Canseco a realizat un proiect ce va permite spectatorului să cunoască istoria completă a lui Oedip. Așadar, pe scena **Teatrului Galileo**, vor fi prezentate textele lui Sofocle (anul acesta se împlinesc 2500 de ani de la nașterea sa), Eschil și Euripide ce povestesc tragedia lui Oedip și a celor din familia lui. *Cei șapte contra Tebei* (Eschil), *Fenicenele* (Euripide), *Oedip rege*, *Oedip la Colona* și *Antigona* (Sofocle) se înșiruie într-un spectacol maraton ce durează mai bine de șase ore, care însă este conceput în două părți distincte: prima se cheamă **Oedip** și povestește despre tragedia eroului, iar cea de a doua se numește **Fiii lui Oedip** și evocă destinul celor doi copii ai săi.

Milano

Festivalul European de Teatru dorește să omagieze cei trei sute de ani ai Sankt-Petersburgului prin invitarea la **Piccolo Teatro** din Milano a faimosului Mașii Teatr, condus de Lev Dodin. Trupa rusească prezintă, așadar, pe scena italiană două spectacole: **Corul din Moscova** de Ludmila Petrușevskaia (după opinia lui Dodin, unul dintre cei mai importanți dramaturgi contemporani ruși), regia Igor Koniaiev, și **Unchiul Vania** de Cehov, spectacol pus în scenă de Lev Dodin.

Tot la **Piccolo Teatro**, poate fi văzut între 4 și 23 noiembrie, textul lui Eduardo de Filippo **Napoli milionaria**, printre interpreți aflându-se chiar fiul autorului, Luca de Filippo - regia Francesco Rosi. (I.A.)